

זיכרון
בסלון

בסלון אביגדור נוימן

מערך סלון מבוסס על עדות מוקלטת

זיכרון בסלון // 2025

כמה מילים מאיתנו

מארחים ומארחות יקרות ויקרים,

השבוע נציין את יום הזיכרון לשואה ולגבורה ונמשיך לעצב יחד את המסורת הישראלית החדשה של התכנסויות זיכרון בסלון.

מטבע הדברים מספר שורדי השואה שעדיין יכולים ורוצים להתארח יורד באופן דרמטי מדי שנה, בזמן שמספר המארחים שמבקשים לארח מפגש של זיכרון בסלון רק הולך ועולה. אנחנו רוצים לבקש מכם קיים את הסלון שלכם גם אם לא יגיע נותן עדות לדבר בסלון - **זו החובה שלנו! להמשיך ולזכור גם כשהם לא איתנו.**

אנחנו יודעים שאין תחליף למפגש האמיתי, פנים אל מול פנים, עם שורד או שורדת שואה. ואנחנו גם יודעים שכל כך רציתם לפגוש ולארח בעצמכם אחד מאחרוני השורדים. אבל אם מסתכלים למציאות בעיניים - כולנו מבינים שצו השעה הוא להבין כבר היום איך זוכרים ולומדים מהשואה גם בשנים הבאות, כשכבר לא ישארו ביננו שורדים.

כתבנו לכם מערך סלון שמבוסס על עדותה של פאני שהופקה והוקלטה ע"י **HOT**, שיוכל לשמש אתכם בזיכרון בסלון שלכם.

פתיחה

אנו ממליצים לפתוח בקטע פתיחה

"אנחנו דור ניצולי השואה הולכים ומתמעטים. בעוד שנים לא רבות לא יהיה עוד על כדור הארץ אדם שיוכל להעיד: "אני זוכר את מה שאירע בשואה". יוותרו רק ספרי זיכרונות ומחקר, תמונות וסרטים, ועדויות ניצולים. או אז יהפוך זיכרון השואה מגורל כפוי, החתום בבשרנו ובנשמתנו, לייעוד היסטורי שעל האנושות ועל הדורות הבאים לשאת באחריות לצקת בו תוכן ומהות..."

"... במסורת היהודית הזיכרון הוא ערך מכונן. ואולם, אין הזיכרון מבודד כערך עצמאי אלא נסמך לחובה המוסרית. היום, כשאנו, ניצולי השואה שהזיכרון צרוב בבשרנו, באים להעביר את לפיד שליחות הזכירה לדורות הבאים, אנו מעבירים עמו גם את המסר היהודי שהזיכרון צריך להוליד למעשה ולמחויבות מוסרית. הוא צריך להיות הבסיס לפעולה ומקור הכח ליצירת עולם טוב יותר."

- מתוך מנשר ניצולי השואה

סיפורו מעורר ההשראה של אביגדור נוימן

עדות

זיכרון בסלון // 2025

זה הזמן לשיר יחד, אולי גם לנגן

**מצורפות לכם פה
שתי הצעות לשירים
שאפשר לשיר יחד
בסלון. אתם יכולים
לבחור איזה שירים
שתרצו – זו רק ההצעה.**

**אפשר גם בשלב הזה
להדליק נר, לספר
סיפורים משפחתיים –
ובעיקר לתת מקום
לכאן ועכשיו.**

זיכרון בסלון // 2025

פתאום נושם יונתן רזאל, קובי אוז, פטריק סבג ואיה זהבי כייגלין

כששמעתי מה עבר
עבר עליך
על המשכחה שלך
כשסיפרת את הדרך שעברתם
אז התחלתי להבין אותך
בתלאות אשר עברו
עברו עליך
הרגשתי אומץ ותקווה
בהתחלה קצת לא התחברנו
עכשיו אני ממש מרגיש אותך

ולכאב הזה אין צבע ואין שם
הקשבת לי עם כל הלב
עכשיו אני פתאום נושם
כי לכאב הזה אין כתובת ומספר
אבל המנגינה שלנו יחד
היא טוביל אותנו עד מחר.

לא ציפיתי לשיתוף כזה
תפסת אותי לא מוכן
יושב מולך וליבי דומע
שעם כל זה אתה כאן

כי לכאב הזה אין צבע ואין שם
הקשבת לי עם כל הלב
עכשיו אני פתאום נושם
כי לכאב הזה אין כתובת ומספר
אבל המנגינה שלנו יחד
היא טוביל אותנו עד מחר.
ולכאב הזה אין צבע ואין שם
הקשבת לי עם כל הלב
עכשיו אני פתאום נושם
כי לכאב הזה אין כתובת ומספר
אבל המנגינה שלנו יחד
היא טוביל אותנו עד מחר

ילד שלי

גיא מזיג, הראל סקעת, סיוון טלמור

הקמטים שעל פניה דיברו
לסיפור שלה יש מספר
שאריות של זכרונות של זכרונות
עפות ברוח מאתמול למחר

הפנים שעל קמטיה אמרו
ייאוש זה רק עניין של בחירה
דור רודף דור רודף דור
והשנאה רק מחליפה צורה

כזמון:

ילד שלי

עוד נגיע רחוק
תראה הנוף בצד הדרך
כבר יותר ירוק

ילד שלי

אם הנוף השתנה

תלך ישר

כי ההיסטוריה

חוזרת על עצמה

ילד שלי

בנסיעה בדרך הביתה
דיברו ולא אמרו אף מילה
איך בכלל
איך מתחילים לספר
התמימות כבר לא תחזור
מרגע שעזבה

ורק תקשיבי,
היא לפתע אמרה,
תחלום,

אבל תישן עם עין פקוחה
עוד תלמד
מספיק אדם אחד שליבו רע
קולה רעד
אני פה בשבילך
כדי שזה לא יקרה
לדור שלך

אלוהים שומר עלינו
מהחושך עד לאור
אלוהים שומר עלינו
אבל אל תשכח
לזכור

עכשיו זה הזמן לשבת לדבר.

זיכרון בסלון // 2025

לדבר על העתיד דרך העבר - מה אנחנו לומדים מהעבר על היום? מה אנחנו לומדים משורדי השואה עלינו כפרטים וכחברה? בקרוב נתעורר לעולם ללא שורדי שואה, לא יהיה מי שיוכל להעיד "הייתי שם, ראיתי, עברתי..." עולם שבו קיימת סכנה אמיתית ומשמעותית שאנחנו - כאזרחים פרטיים וכחברה (ישראלית ואנושית כאחד) נשכח את השואה ונתייחס אליה כמו אל עוד אירוע בהיסטוריה.

בעקבות העדות של איירין ששר, הכנו עבורכם כמה שאלות שמבקשות לגעת בתפקיד שלנו, כבני הדור שמעבירים את לפיד הזיכרון מהדור שחווה וראה את הזוועות לדורות הבאים. שיח שמקשיב לסיפור של פאני על ילדות אחרת בצל אנטישמיות והתבגרות מהירה, מהירה מידי, ומתוכה לקיחת אחריות. כדי שאנחנו נלמד, נתקן ונצמח מתוך השבר.

עכשיו זה הזמן לשבת לדבר.

זיכרון בסלון // 2025

- 1 אביגדור מדבר על כך שהתפילה והאמונה עזרו לו כשפחד וברגעים קשים -**
מה עוזר לנו ברגעי פחד וקושי? כיצד אנחנו מתמודדים עם משבר? מה נותן לנו תקווה?
כיצד אנו יכולים גם לזכור את זוועות השואה וגם לבחור בחיים?
- 2 לאורך כל הסיפור של אביגדור, יש רגעים שבהם אחרים עוזרים, ושהוא עוזר לאחרים -**
מה מניע אדם לעזור לאחר גם ברגעים הקשים? מה הכוחות שיש לאנשים כדי לקיים ערבות
הדדית בסיטואציה הישרדותית? למה בכלל לתת לאחר בזמן משבר? באיזה חברה הייתי
רוצה לחיות? איך הייתי רוצה לראות את הערבות ההדדית בחברה הישראלית?
- 3 בשביל מה לזכור? איך ייראה יום השואה ב-2050 כשלא יהיו איתנו עוד שורדי שואה?**
מה האחריות שלנו בזיכרון השואה? איך אפשר לשמור את הזיכרון בחיים גם אחרי מות
השורדים? האם חשוב לשמור את הסיפורים האישיים והפרטיים או שיש לנו צורך לשמר
ולקדש דווקא את הנרטיב הכללי והלאומי?

זה הזמן להודות, שבחרתם בכל זאת לשמור את הזיכרון חי! אנחנו מקווים שהיה ערב משמעותי! ומברכים אתכם על הצטרפותכם למסורת ישראלית.

תודה! זיכרון בסלון זה אתם.

תודה